Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
E. SHARPSTON
представено на 17 март 2016 година[1]

Дело C-155/15

George Karim
срещу
Migrationsverket

(Преюдициално запитване, отправено от Kammarrätten i Stockholm (Апелативен административен съд, Стокхолм (Швеция)

„Убежище — Разглеждане на молба за международна закрила — Критерии за определяне на компетентната държава членка — Тълкуване на член 27, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 604/2013 — Обхват на правото на обжалване или преразглеждане — Смисълът на член 19, параграф 2“

Въведение

1. Настоящото преюдициално запитване от Kammarrätten i Stockholm (Апелативен административен съд, Стокхолм) (наричан по-нататък „запитващата юрисдикция“) и запитването по дело Ghezelbash (C-63/15) са свързани. И в двата случая търсещо убежище лице иска да оспори решението на компетентните органи в държавата членка, в която се намира, за прехвърлянето му в друга държава, която е приела искане, отправено от първата държава членка, да поеме отговорност за разглеждането на молбата му за предоставяне на убежище. Делата повдигат важен въпрос. Дали Регламент № 604/2013 (наричан по-нататък „Регламент „Дъблин III“)[2], също като предшестващият го Регламент № 343/2003 (наричан по-нататък „Регламент „Дъблин II“)[3], е изцяло междудържавен механизъм, който не допуска конкретно търсещо убежище лице да оспори такова решение? Може ли понастоящем такова лице да обжалва или да поиска преразглеждане пред съд, съгласно член 27 от Регламент „Дъблин III“, на решение за прехвърляне на основание, че предвидените в глава III критерии за определяне на компетентната държава членка са приложени неправилно?

2. Тъй като фактическите обстоятелства, свързани с искането на всеки от жалбоподателите, са различни, конкретните въпроси, които възникват, не са еднакви. Затова ще представя две заключения в един и същи ден. Заключението ми по дело Ghezelbash (в точки 54—84) съдържа подробен анализ на тълкуването на член 27, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“. Прилагам тези съображения по отношение на случая на г-н Karim в точки 20—35 по-нататък.

1 — Език на оригиналния текст: английски.

2 — Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (преработен текст) (ОВ L 180, стр. 31).

3 — Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета от 18 февруари 2003 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държава членка, компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна (ОВ L 50, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 56).

3. Общата европейска система за убежище (наричана по-нататък „ОЕСУ“) обхваща няколко мерки, включително регламенти, които имат за цел бързо да се определи държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за убежище от дадено лице. Тези мерки са известни общо като „системата от Дъблин“ [4]. Когато гражданин на трета страна е свързан с повече от една държава членка (например поради това, че влиза в Европейския съюз от една държава, но подава молба за убежище във втора държава), е необходимо да се определи коя държава е компетентна да разгледа неговата молба за убежище. Критериите за определяне на компетентната държава членка са установени в Регламент „Дъблин III“ в строг йерархичен ред (наричани по-нататък „критериите по глава III“). Ако държавата членка, в която е подадена молба за убежище, прецени въз основа на тези критерии, че друга държава членка е компетентна да се произнесе по молбата, първата държава може да отправи искане към втората държава да приеме обратно кандидата (или да поеме отговорност за него). След разрешаването на този въпрос молбата за предоставяне на убежище се разглежда по правилата, установени в съответния акт от ОЕСУ [5].

4. В решение Abdullahi [6], разглеждайки член 19, параграф 2 от Регламент „Дъблин II“, Съдът приема, че основанията за обжалване или преразглеждане пред съд или правораздавателен орган на решение за прехвърляне са ограничени в случая, когато държавата членка се съгласява да поеме отговорност за търсещо убежище лице. Всъщност лицето може да оспори такова решение единствено като се позове на съществуването на системни недостатъци на процедурата за предоставяне на убежище и на условията за приемане на търсещи убежище лица в тази държава членка, които недостатъци съставляват сериозни и потвърдени основания да се смята, че това лице би било изложено на реална опасност от нечовешко или унизително отношение по смисъла на член 4 от Хартата на основните права на Европейския съюз [7].

5. Запитващата юрисдикция счита, че понастоящем възникват следните въпроси: Продължава ли да се прилага решение Abdullahi в контекста на Регламент „Дъблин III“? Невъзможно ли е лице в положението на г-н Karim да оспори прилагането от страна на компетентните органи на критериите по глава III в производство за обжалване или преразглеждане съгласно член 27, параграф 1 от същия регламент? Какви са последиците за търсещо убежище лице, когато се прилага член 19, параграф 2 [8] от Регламент „Дъблин III“?

4 — Релевантните актове понастоящем са: i) Регламент „Дъблин III“, заменящ Регламент „Дъблин II“; ii) Регламент (ЕО) № 1560/2003 на Комисията от 2 септември 2003 година за определяне условията за прилагане на Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, която е компетентна за разглеждането на молба за убежище, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета страна (ОВ L 222, стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 140) — този регламент е частично отменен от Регламент „Дъблин III“ и съществено изменен с Регламент за изпълнение (ЕС) № 118/2014 на Комисията от 30 януари 2014 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1560/2003 (ОВ L 39, стр. 1) (наричан по-нататък „Регламентът за изпълнение“), и iii) Регламентът за Евродак. По отношение на посочения на последно място акт вж. по-нататък точка 11и бележки под линия 10 и 11.

5 — Тези актове включват Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (преработен текст) (ОВ L 180, стр. 60) (наричана по-нататък „Директивата за процедурите“) и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (преработен текст) (ОВ L 337, стр. 9) (наричана по-нататък „Директивата за признаването“). Тази директива отменя и заменя Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 304, стр. 12, Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 52), считано от 21 декември 2013 г.

6 — Решение Abdullahi (C-394/12, EU:C:2013:813, т. 60 и 62). По това дело Съдът тълкува член 19, параграф 2 от Регламент „Дъблин II“.

7 — ОВ C 83, стр. 389 (наричана по-нататък „Хартата“).

8 — Те са подробно изложени в точка 10 по-нататък.

Правна уредба

6. Релевантните разпоредби от Хартата и правният контекст на системата от Дъблин са изложени съответно в точки 6—8 и 9—25 от моето заключение по дело Ghezelbash. Системата от Дъблин се прилага по отношение на Конфедерация Швейцария по силата на двустранно международно споразумение между (тогавашната) Европейска общност и Конфедерация Швейцария[9]. Съгласно член 5, параграф 2 от същото споразумение Конфедерация Швейцария представя писмено становище в настоящото производство пред Съда.

7. Релевантни са още и изброените по-долу разпоредби.

8. Член 13, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ е включен в глава III, в която се посочват критериите за определяне на компетентната държава членка. Той предвижда, че когато „[…] се установи, въз основа на преки или косвени доказателства, така както са описани в двата списъка по член 22, параграф 3 от настоящия регламент […], че кандидат незаконно е пресякъл по суша, по море или по въздух границата на държава членка, в която е влязъл, идвайки от трета държава, тази държава членка е компетентна за разглеждането на молбата за международна закрила. Тази компетентност отпада 12 месеца след датата на незаконно пресичане на границата.

[…]“.

9. Глава V е озаглавена „Задължения на компетентната държава членка“. Член 18 предвижда:

„1. Компетентната държава членка по смисъла на настоящия регламент, е длъжна:

а) да поеме, при условията, предвидени в членове 21, 22 и 29, отговорността за кандидат, който е подал молба в друга държава членка;

б) да приеме обратно, при условията, предвидени в членове 23, 24, 25 и 29, кандидат, чиято молба е в процес на разглеждане и който е подал молба в друга държава членка или който се намира на територията на друга държава членка без документ за пребиваване;

в) да приеме обратно, при условията, предвидени в членове 23, 24, 25 и 29, гражданин на трета държава или лице без гражданство, което е оттеглило молбата си в процес на разглеждане и е подало молба в друга държава членка или което се намира на територията на друга държава членка без документ за пребиваване;

г) да приеме обратно, при условията, предвидени в членове 23, 24, 25 и 29, гражданин на трета държава или лице без гражданство, чиято молба е била отхвърлена и който е подал молба в друга държава членка или който се намира на територията на друга държава членка без документ за пребиваване.

[…]“.

10. Член 19 гласи:

„1. Ако държава членка издаде документ за пребиваване на кандидат, задълженията по член 18, параграф 1 преминават към тази държава членка.

9 — Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно критериите и механизмите за определяне на държавата, компетентна да разгледа молба за убежище, подадена в държава членка или в Швейцария, влиза в сила на 1 март 2008 г. (ОВ L 53, стр. 5).

2. Задълженията по член 18, параграф 1 се прекратяват, ако компетентната държава членка, от която е поискано да поеме отговорност за кандидата или за друго лице или да го приеме обратно, както е посочено в член 18, параграф 1, буква в) или г), е в състояние да установи, че въпросното лице е напуснало територията на държавите членки за най-малко три месеца, освен ако въпросното лице притежава валиден документ за пребиваване, издаден от компетентната държава членка.

Молба, подадена след периода на отсъствие, посочен в първа алинея, се счита за нова молба и дава началото на нова процедура за определяне на компетентната държава членка.

[…]“.

11. Базата данни Евродак е инструмент за прилагане на системата от Дъблин. Тя представлява регистър на дактилоскопични отпечатъци, по-специално на търсещи убежище лица. Използва се за установяване на тяхната самоличност, дали вече са подавали молби в друга държава — членка на ЕС, както и за гарантиране ефективното прилагане на регламентите от Дъблин [10].

Фактически обстоятелства, производство и преюдициални въпроси

12. Г-н Karim е сирийски гражданин. На 3 март 2014 г. той подава молба за предоставяне на убежище в Швеция. Проверка в базата данни Евродак [11] показва, че преди това, на 14 май 2013 г., той е подал молба за предоставяне на убежище в Словения. Поради това на 20 март 2014 г. шведските органи отправят до своите словенски колеги искане за поемане на отговорност за разглеждане на молбата на г-н Karim съгласно член 18, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“. На 3 април 2014 г. словенските органи дават положителен отговор на искането. На следващия ден Швеция уведомява Словения, че разполага с допълнителна информация, според която г-н Karim е напуснал територията на държавите членки за повече от три месеца, по смисъла на член 19, параграф 2 от Регламента. В паспорта му няма съответни печати за влизане и излизане, доказващи пристигането му в Словения и нейното напускане, но има печат за влизане в Ливан с дата 20 юли 2013 г. На 12 май 2014 г. Словения потвърждава желанието си да разгледа молбата за убежище на г-н Karim. В следствие на това на следващия ден шведските органи отхвърлят молбата му за убежище и надлежно приемат решение за прехвърляне.

13. Жалбата на г-н Karim срещу това решение, подадена пред Förvaltningsrätten i Stockholm, migrationsdomstolen (Стокхолмски административен съд, действащ като имиграционен съд) е отхвърлена със следните мотиви: i) не е подадена въз основа на единственото ограничително основание, установено в решението на Съда по дело Abdullahi; ii) Словения е дала съгласието си да разгледа молбата на г-н Karim, поради което обстоятелството, че е напуснал територията на държавите членки за три месеца не е от значение по отношение на решението за прехвърлянето му. Това решение понастоящем е предмет на обжалване пред запитващата юрисдикция.

10 — Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за създаване на система Евродак за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективното прилагане на Регламент (ЕС) № 604/2013 за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство и за искане на сравнения с данните в Евродак от правоприлагащите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането и за изменение на Регламент (ЕС) № 1077/2011 за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието (преработен текст) (ОВ L 180, стр. 1). Този регламент влиза в сила от 19 юли 2015 г. и понастоящем е в сила. Той обаче не се е прилагал към момента на настъпване на фактите по делото.

11 — Към момента на настъпване на фактите правното основание на базата данни Евродак е Регламент (ЕО) № 2725/2000 на Съвета от 11 декември 2000 година за създаване на система „Евродак“ за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективното прилагане на Дъблинската конвенция (ОВ L 316, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 62).

14. Запитващата юрисдикция посочва, че според нея с член 27, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ се променят правилата относно средствата за правна защита, които се съдържали преди това в член 19, параграф 1 от Регламент „Дъблин II“. Тя се позовава по-специално на факта, че съображение 19 съставлява част от преамбюла към Регламент „Дъблин III“, а текстът на член 27, параграф 1 значително се различава от текста на предшестващата го разпоредба. Освен това запитващата юрисдикция изтъква, че в Регламент „Дъблин III“ са включени други, допълнителни разпоредби, по-специално относно правната помощ, и че Съдът досега не е изяснил обхвата на правото на обжалване или преразглеждане пред съд или правораздавателен орган, предвидено в член 27, параграф 1.

15. Поради това, на основание член 267 ДФЕС, запитващата юрисдикция поставя на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Означават ли новите разпоредби в [Регламент „Дъблин III“] относно ефективната правна защита (съображение 19 и член 27, параграфи 1 и 5), че кандидатът за убежище трябва да има право да оспорва прилагането на критериите по глава III от Регламента, въз основа на които ще бъде прехвърлен в друга държава членка, която се е съгласила да го приеме, или правото на ефективна правна защита може да бъде ограничено само до право да се изиска преценка дали не са налице системни недостатъци на процедурата за предоставяне на убежище и на условията за приемане в държавата членка, в която ще бъде прехвърлен кандидатът (съобразно постановеното от Съда по дело Abdullahi)?

2) Ако Съдът приеме, че е възможно да се оспорва прилагането на критериите по глава III от Регламента, ще е необходим и отговор на следващия въпрос. Означава ли член 19, параграф 2 от [Регламент „Дъблин III“], че този регламент не се прилага, когато кандидатът за убежище докаже, че е бил извън територията на държавите членки за най-малко три месеца?“.

16. Писмени становища пред Съда са представили правителствата на Чешката република, Франция, Гърция, Нидерландия и Швейцария, както и Европейската комисия. В съдебното заседание от 15 декември 2015 г., с изключение на Чешката република и Конфедерация Швейцария, същите страни, както и г-н Karim, Migrationsverket (Шведската миграционна агенция) и Швеция излагат устно доводите си.

Преценка

Предварителни бележки

17. Както посочвам в представеното от мен заключение по дело Ghezelbash, ОЕСУ се основава на допускането, че всички участващи държави спазват основните права, включително правата по Женевската конвенция за правата на бежанците [12] и по Европейската конвенция за правата на човека, и че държавите членки могат и трябва да имат взаимно доверие в степента на закрила, която гарантират. Регламент „Дъблин III“ е приет в контекста на този принцип на взаимно доверие, така че да рационализира обработването на молбите за убежище, да предотврати претоварването на системата поради задължението на органите в отделните държави членки да разглеждат множество молби за убежище от едно и също лице, да повиши правната сигурност

12 — Подписана в Женева на 28 юли 1951 г. и влязла в сила на 22 април 1954 г. (Сборник с договори на ООН, том 189, стр. 150, № 2545, 1954 г.), допълнена с Протокола за статута на бежанците, приет в Ню Йорк на 31 януари 1967 г., влязъл в сила на 4 октомври 1967 г.

при определянето на държавата, която е компетентна да разгледа молбата за убежище, и по този начин да предотврати практиката на forum shopping. Действително основната цел на системата от Дъблин е чрез всичко това да се ускори разглеждането на молбите в интерес както на търсещите убежище лица, така и на участващите държави [13].

18. Запитващата юрисдикция посочва, че г-н Karim е подал първоначалната си молба за убежище на 14 май 2013 г. в Словения. Настоящото запитване обаче е породено от молбата за убежище, подадена на 3 март 2014 г. в Швеция. Тази молба се урежда от Регламент „Дъблин III“ [14]. Прилагайки член 13, параграф 1 от критериите по глава III, шведските органи установяват, че Словения е компетентната държава членка, и осъществяват необходимата връзка със своите словенски колеги, които поемат отговорността за разглеждането на молбата на г-н Karim.

19. Г-н Karim твърди, че не трябва да бъде прехвърлян в Словения по две съображения. Първо, задължението на тази държава да разгледа молбата му е прекратено на основание член 19, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“. Второ, не трябва да бъде прехвърлян там от хуманитарни съображения, тъй като в Словения съществуват такива системни недостатъци в процедурата за приемане на търсещи убежище, че съществува опасност да бъдат нарушени човешките му права. Запитващата юрисдикция не е поискала допълнителни насоки относно втората част на неговото искане (което изглежда попада в обхвата на решението на Съда по дело Abdullahi и на член 3, параграф 2, втора алинея от Регламент „Дъблин III“) [15], нито е направил констатации. По-нататък в заключението си няма да разглеждам тази част от жалбата на г-н Karim.

По въпрос 1

20. Въпрос 1 поставя проблеми, сходни на тези във въпрос 1 по дело Ghezelbash. По същество запитващата юрисдикция в настоящия случай също иска насоки относно тълкуването и обхвата на член 27, параграф 1 във връзка със съображение 19 от Регламент „Дъблин III“. Тя иска да установи дали когато държава членка прилага критериите по глава III и установи, че компетентна за разглеждането на молба за убежище е друга държава членка, в която кандидатът е влязъл преди това, и тази държава се съгласи да поеме отговорност, кандидатът може да оспори решението за прехвърляне на основание, че тези критерии са приложени неправилно, или оспорването по член 27, параграф 1 е допустимо само в случая, посочен от Съда в решение Abdullahi.

21. Г-н Karim и Чешката република твърдят, че кандидатите за убежище могат да оспорват решенията за прехвърляне съгласно член 27, параграф 1 от Регламента въз основа на критериите по глава III. В заключението си по дело Ghezelbash описвам така предлаганото тълкуване като „третата възможност“. Чешката република обаче подчертава, че според нея кандидатът не разполага с общо право да избира коя държава членка да разгледа молбата му за убежище.

22. Миграционната агенция, Франция Гърция, Швеция и Комисията не споделят това мнение. Те считат, че правото на обжалване или преразглеждане по член 27, параграф 1 е ограничено до случаите, в които или се прави позоваване на критериите в решение Abdullahi, или предмет на спора са изрично гарантираните от Регламент „Дъблин III“ права на кандидата като например правото на зачитане на семейния живот. В заключението си по дело Ghezelbash описвам така предлаганото тълкуване като „втората възможност“.

13 — Решение NS (C-411/10 и C 493/10, EU:C:2011:865, т. 78 и 79).

14 — Регламентът влиза в сила на 1 януари 2014 г.

15 — Вж. също точка 46 по-нататък.

23. Нидерландия твърди, че правото на обжалване или преразглеждане е ограничено единствено до случаи, в които се прилагат основанията от решение Abdullahi (това е описано в представеното от мен заключение по дело Ghezelbash като „първата възможност“).

24. Също като по дело Ghezelbash, считам, че изводите на Съда по дело Abdullahi не могат да се прилагат автоматично, за да се отговори на първия отправен въпрос в съответствие с първата възможност.

25. Първо, твърде конкретната (и сложна) фактическа обстановка по дело Abdullahi [16] има малко допирни точки със случая на г-н Karim. Макар да е установено, че г-н Karim най-напред подава молба за убежище в Словения и следователно подадената от него в Швеция молба всъщност е втора молба, няма данни той да е имал връзка с повече от една държава членка, преди да подаде молбата си в Швеция. Въпросът тук е дали той е напуснал територията на ЕС за най-малко три месеца, преди да подаде втората си молба, и дали вследствие на това задълженията на Словения към него са прекратени в съответствие с член 19, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“. Този въпрос не се поставя по дело Abdullahi, което е свързано с различна ситуация с участието не на две, а на три държави членки.

26. Второ, текстът на член 27, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“, който Съдът понастоящем е помолен тълкува, се различава съществено от текста на член 19 параграф 2 от Регламент „Дъблин II“, въз основа на който Съдът постанови решение Abdullahi. Затова според мен не може мотивите на решение Abdullahi да се прилагат автоматично по аналогия.

27. Както пояснявам в представеното от мен заключение по дело Ghezelbash, член 27, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ не урежда изрично обхвата на съдебния контрол по смисъла на същия регламент. Ясно е обаче, че за разлика от член 19, параграф 2 от Регламент „Дъблин II“, правото на обжалване на решение за прехвърляне е императивно. Преди приемането на такова решение държавата членка, в която се намира кандидатът за убежище, следва да приложи критериите по глава III и да прецени дали тя или друга държава членка е компетентната държава. Ако втората държава се съгласи да поеме отговорността, първата държава членка може да приеме решение за прехвърляне. Кандидатът не може да подаде жалба или искане за преразглеждане, преди молещата държава да е приела решение за прехвърляне. Следователно жалбата или искането за преразглеждане не може да се основава единствено на съгласието на замолената държава да поеме отговорност [17].

28. При липсата на формулировка, която да указва дали обхватът на обжалването или преразглеждането е достатъчно широк, за да включва прилагането на Регламент „Дъблин III“ като цяло, или е ограничен до изложеното в решение Abdullahi основание, е необходимо да се вземат предвид целта и контекстът на Регламента [18].

29. Съображение 19 от Регламент „Дъблин III“ (което намира израз като материалноправна норма в член 27, параграф 1) изрично посочва, че за да се гарантира ефективната защита на правата на кандидатите, законовите гаранции и правото на ефективна правна защита по отношение на решения, засягащи прехвърляния, следва да включват както „прилагането на настоящия регламент“, така и „законовата и фактическа ситуация в държавата членка, в която [може да бъде] прехвърлен кандидатът“.

16 — Решение Abdullahi е обобщено и разгледано в т. 48—53 от представеното от мен заключение по дело Ghezelbash.

17 — Вж. представеното от мен заключение по дело Ghezelbash, т. 57—59.

18 — Решение Petrosian и др. (C-19/08, EU:C:2009:41, т. 34).

30. Втората част на тази гаранция според мен указва уредбата, систематизирана понастоящем в член 3, параграф 2, втора алинея от Регламент „Дъблин III“. Следователно, когато е невъзможно кандидатът да бъде прехвърлен в посочената за компетентна държава членка, тъй като са налице основателни опасения да се смята, че в тази държава членка съществуват системни недостатъци в процедурата по предоставяне на убежище и на условията за приемане на кандидати, което създава риск от нечовешко или унизително отношение по смисъла на член 4 от Хартата, определящата държава членка продължава да разглежда критериите, предвидени в глава III, за да установи дали друга държава членка може да бъде посочена за компетентна [19].

31. Естествено е първата част на гаранцията да се тълкува в смисъл, че обхватът на член 27, параграф 1 включва начина, по който държавите членки прилагат Регламент „Дъблин III“.

32. В представеното от мен заключение по дело Ghezelbash анализирам подробно трите възможности, изложени пред Съда, по отношение правилното тълкуване на член 27, параграф 1 и достигам до извод в подкрепа на третата възможност, която допуска оспорването на решение за прехвърляне по член 27, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“ на основание, че компетентните органи са приложили неправилно критериите по глава III. Моля Съдът да разгледа този подробен анализ (в точки 54—84 от заключението по това дело) и отправям същата препоръка, както и по дело Ghezelbash. Ще добавя само още две забележки.

33. Първо, г-н Karim (също като г-н Ghezelbash) иска да оспори неправилното според него прилагане на критериите по глава III. За да може да изрази успешно становището си във връзка с решението за прехвърляне, той трябва да може да се позове на неправилно прилагане на тези критерии чрез обжалване или преразглеждане.

34. Второ, отбелязвам, че (също като г-н Ghezelbash) г-н Karim не се позовава на нарушение на конкретно процесуално или материално право, предоставени му от Регламент „Дъблин III“, като например предвидените в членове 4 и 5 или правото на събиране на семейството по членове 9—11. Следователно в рамките на втората възможност той не би разполагал с право на обжалване или преразглеждане. Би получил пълна и ефективна съдебна защита само ако се приеме, че третата (а не втората) възможност представлява правилно тълкуване на член 27, параграф 1 от Регламент „Дъблин III“.

35. Затова стигам до заключението, че Регламент „Дъблин III“ следва да се тълкува в смисъл, че кандидат за убежище, при обстоятелства като тези в главното производство, има право съгласно член 27, параграф 1 от същия регламент да поиска по съдебен ред, в производство по обжалване или преразглеждане, да се установи дали компетентните органи са приложили правилно критериите по глава III при вземането на решение за прехвърлянето му в друга държава членка с оглед на разглеждането на молбата му за международна закрила.

Въпрос 2

36. Запитващата юрисдикция поставя въпроса дали по смисъла на член 19, параграф 2 от Регламент „Дъблин III“ този регламент не се прилага, когато кандидатът за убежище докаже, че е напуснал територията на държавите членки за най-малко три месеца.

37. Според Миграционната агенция смисълът на член 19, параграф 2 е, че Регламентът не се прилага, когато кандидатът напусне територията на държавите членки за най-малко три месеца. В такъв случай следва да се подаде нова молба съгласно регламента.

19 — Вж. бележка под линия 49 и т. 60 от представеното от мен заключение по дело Ghezelbash.

38. Швейцарското правителство предлага отговор само на въпрос 2. Според него от структурата на Регламент „Дъблин III“ следва, че кандидатите не трябва да имат право да оспорват прилагането на критериите по глава III. Ако биха разполагали с такова право, цялата система от Дъблин би била застрашена. Член 19, който се отнася до прекратяването на компетентност, има за цел да защити интересите на замолената държава членка. Тази държава носи тежестта на доказване във връзка с установяването на факта, че кандидатът е напуснал територията на ЕС за най-малко три месеца. Член 19, параграф 2 няма за цел да защити личните интереси на кандидата за убежище. Следователно последният не може да се позовава на него в производство по обжалване или преразглеждане на решение за прехвърляне пред националните съдилища или правораздавателни органи.

39. Струва ми се, че въпроси 1 и 2 по необходимост са тясно свързани. Г-н Karim твърди, че задълженията на Словения като компетентна държава членка са прекратени по силата на член 19, параграф 2, тъй като той е напуснал територията на Европейския съюза за повече от три месеца по смисъла на тази разпоредба. Въпреки че не е представил писмено становище пред Съда, според мен по същество той смята, че член 13, параграф 1 от Регламента (релевантният критерий по глава III) не се прилага, поради което Словения не може да е компетентната държава членка. Следователно според него компетентна е Швеция.

40. Изричната формулировка на член 19, параграф 2 означава, че задълженията на замолената държава членка (в настоящия случай Словения) да приеме обратно кандидат за убежище в положението на г-н Karim се прекратяват, ако държавата е в състояние да установи, че въпросното лице е напуснало територията на държавите членки за най-малко три месеца. Тази разпоредба позволява на замолената държава членка да прецени дали действително тя е компетентната държава членка по смисъла на Регламент „Дъблин III“, като вземе предвид всички преки и косвени доказателства, които могат да са относими съгласно член 22, параграф 2.

41. В настоящия случай шведските органи са уведомили Словения за твърдението на г-н Karim, че е бил извън територията на Европейския съюз в продължение на най-малко три месеца. Словенските органи са потвърдили съгласието си да поемат отговорност съгласно Регламент „Дъблин III“.

42. Потвърждението от страна на Словения на съгласието ѝ да бъде компетентната държава членка *не е* решение за прехвърляне и следователно не може само по себе си да бъде предмет обжалване или преразглеждане от шведските съдилища съгласно член 27, параграф 1 от Регламента.

43. Възможно е обаче доказателствената стойност и тежестта, която шведските органи придават на информацията, предоставена им от г-н Karim, при вземането на решението за неговото прехвърляне в Словения, да подлежи на обжалване или преразглеждане, доколкото тя е релевантна да се определи дали шведските органи са приложили правилно критериите по глава III в хода на вземане на *самото решение за прехвърляне*.

44. Обхватът на производството по обжалване или преразглеждане не е посочен в Регламента и следователно се определя от националните процесуални правила при спазване на принципа на ефективност.

45. Накрая, ако г-н Karim е в състояние да установи, че е напуснал територията на ЕС за най-малко три месеца, всяка последваща молба за предоставяне на убежище, отправена до компетентните органи на държава членка, се счита за нова молба и поставя началото на нова процедура за определяне на компетентната държава членка по смисъла на член 19, параграф 2, втора алинея. В този смисъл ми се струва, че истинският въпрос не е дали Регламент

„Дъблин III“ „спира да се прилага“ — както може да се предположи от формулировката на втория въпрос на националната юрисдикция. Регламентът се прилага, но последиците от прилагането му при тези обстоятелства ще са различни, доколкото Швеция остава компетентната държава членка за разглеждане на молбата за убежище на г-н Karim.

Заключение

46. С оглед на всички гореизложени съображения считам, че Съдът следва да отговори на отправените от Kammarrätten i Stockholm (Апелативен административен съд Стокхолм (Швеция) въпроси, както следва:

— „Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство, следва да се тълкува в смисъл, че кандидат за убежище, при обстоятелства като тези в главното производство, има право съгласно член 27, параграф 1 от същия регламент да поиска по съдебен ред, в производство по обжалване или преразглеждане, да се установи дали компетентните органи са приложили правилно критериите по глава III при вземането на решение за прехвърлянето му в друга държава членка с оглед на разглеждането на молбата му за международна закрила.

— Ако кандидат за убежище е в състояние да установи, че отговаря на условията по член 19, параграф 2, първа алинея, тъй като е напуснал територията на държавите членки за най-малко три месеца, всяка последваща молба за предоставяне на убежище, отправена до компетентните органи на държава членка, се счита за нова молба и поставя началото на нова процедура за определяне на компетентната държава членка по смисъла на член 19, параграф 2, втора алинея от Регламент № 604/2013“.